

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. lapkričio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2022 m. lapkričio 17 d. paduotu **ieškovų J. P. i r v.** P. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 22 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovai padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 22 d. nutarties, priimtos civilinėje byloje pagal ieškovų ieškinį atsakovams „Luminor Bank“ AS, veikiančiam per „Luminor Bank“ AS Lietuvos skyrių, ir uždarajai akcinei bendrovei „Intrum Lietuva“ (uždarosios akcinės bendrovės „Būsto paskolų draudimas“ teisių perėmėja) dėl būsto kreditavimo sutarties vienašalio nutraukimo pripažinimo negaliojančiu, sprendimo dėl draudimo išmokos mokėjimo pripažinimo negaliojančiu ir reikalavimo perleidimo sutarties pripažinimo negaliojančia, peržiūrėjimo. Skundžiama nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus apygardos teismo 2021 m. gruodžio 1 d. sprendimas, kuriuo ieškovų ieškinys atmestas. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346 straipsnio** 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347 straipsnio** 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamas tik tokios bylos, kurioje keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė teisės normas, reglamentuojančias vienašališką sutarties nutraukimą prieš terminą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso **CK 6.217 straipsnio** 1, 2, 5 dalys), padarė nepagrįstą išvadą, kad ieškovai iš esmės pažeidė kreditavimo sutartį. Negalima teigti, kad atsakovas iš esmės ilgą laiką negavo to, ką pagrįstai tikėjosi gauti pagal sutartį. Ieškovai buvo susidūrę su laikiniais finansiniais sunkumais, pradelsta prievolė sudarė 2,92 proc. visos kredito sumos pagal ilgalaikę sutartį, ieškovai, priešingai, nei nurodė teismas skundžiamoje nutartyje, bendradarbiavo su atsakovu, teikė prašymus, kalbėjo telefonu, buvo nuvykę, nurodė reikšmingas aplinkybes, be to, prievolė buvo apdrausta, o įsipareigojimų įvykdymas užtikrintas hipoteka. Visą kreditavimo laikotarpį ieškovai elgėsi sąžiningai, pagal galimybes mokėjo įmokas. Pagal kasacinio teismo išaiškinimus, net sutartį vienašališkai nutraukiant, kai tai joje nustatyta, paisant kontrahento teisėtų interesų, tokiu nutraukimu neturėtų būti padaroma neproporcingai didelė žala kontrahento teisėtiems interesams, lyginant su sutartį nutraukiančios šalies interesais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. birželio 20 d. nutartis civilinėje byloje **Nr. 3K-3-348/2014**). Sprendžiant dėl esminio sutarties pažeidimo, vertintina, be kita ko, ar sutarties neįvykdžiusi šalis, kuri rengėsi įvykdyti ar vykdė sutartį, patirtų labai didelių nuostolių, jeigu sutartį būtų nutraukta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. birželio 4 d. nutartis byloje **Nr. 3K-3-176-421/2020**). Sutarties šalies veiksmai, kuriais būtų siekiama vienašališkai nutraukti sutartį nesant tam pakankamo įstatyme ar sutartyje įtvirtinto pagrindo, pripažįstami pažeidžiančiais sąžiningumo ir bendradarbiavimo principus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. kovo 28 d. nutartis byloje **Nr. 3K-3-208/2013**). Už kredito sutartimi gautus pinigus ieškovai įsigijo gyvenamąjį namą, kuris yra vienintelis jų būstas ir kuriame ieškovai gyvena su nepilnamečiais vaikais. Priverstinis šio turto pardavimas iš varžytynių sukeltų ieškovams neproporcingai didelių nuostolių palyginti su padarytu sutarties pažeidimu, su nuostoliais, kurių patyrė bankas iki sutarties nutraukimo.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytą kasacijos pagrindą, t. y. nepagrindžiama, jog teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK 346 straipsnio**, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK 350 straipsnio** 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio** 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi **CPK 350 straipsnio** 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims.

Grąžinti J. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) už kasacinį skundą 2022 m. lapkričio 17 d. per AB „Swedbank“

sumokėtą 2440 (dviejų tūkstančių keturių šimtų keturiasdešimt) Eur žyminį mokestį, mokėjimo nurodymo Nr. 45.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Jūratė Varanauskaitė